

G CX-1470

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2017

C.C.-201 : Sanskrit

(१) कर्णभारम् । (२) ऊरुभङ्गम् ।

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ (अ) नीचेनाभांथी कोऽपि वा ओ श्लोकोऽनो अनुवाद करो : ७

(१) विद्युल्लताकपिलतुङ्गजटाकलाप -
मुद्यत्प्रभावलयिनं परशुं दधानम् ।
क्षत्रान्तकं मुनिवरं भृगुवंशकेतुं
गत्वा प्रणम्य निकटे निभृतः स्थितोऽस्मि ॥

(२) मदसरितकपोलं षट्पदैः सेव्यमानं
गिरिवर निचयाभं मेघगम्भीरघोषम् ।
सितनखदशनानां वारणानामनेकं
रिपु समर विमद वृन्दमेद्दामि ॥

(३) शङ्खध्वनिः प्रलयसागरघोषतुल्यः
कृष्णस्य वा न तु भवेत्स तु फाल्गुनस्य ।
नूनं युधिष्ठिरपराजयकोपितात्मा
पार्थः करिष्यति यथाबलमद्य युद्धम् ॥

(४) अङ्गैः सहैव जनितं मम देहरक्षा
देवासुरैरपि न भेद्यमिदं सहास्त्रैः ।
देयं तथापि कवचं सह कुण्डलाभ्यां
प्रीत्या मया भगवते रुचितं यदिस्यात् ॥

(५) नीयेनाभांथी कोर्षपशु भे श्वोकीनी अनुवादे करो : ७

(१) वैरस्यायतनं बलस्य निकषं मानप्रतिष्ठागृहं
युद्धेष्वप्सरसां स्वयंवरसभां शौर्यप्रतिष्ठां नृणाम् ।
राज्ञां पश्चिमकालवीरशयनं प्राणाग्निहोमक्रतुं
संप्राप्ता रणसंज्ञमाश्रमपदं राज्ञां नभः संक्रमम् ॥

(२) भीमां गदां क्षिपति गर्जति वल्गमानः
शीघ्रं भुजं हरति तस्य कृतं भिनत्ति ।
चारीं गतिं प्रचरति प्रहरत्यभीक्षणं
शिक्षान्वितो नरपतिर्बलवांस्तु भीमः ॥

(३) मम रिपुबलकालं लाङ्गलं लङ्घयित्वा
रणकृतमतिसन्धिं मां च नावेक्ष्य दर्पात् ।
रणाशिरसि गदां तां तेन दुर्योधनोर्वोः
कुलविनयसमृद्धया पातितः पातयित्वा ॥

(४) छलबलदलितोरुः कौरवेन्द्रो न चाहं
शिथिलविफलशस्त्रः सूतपुत्रो न चाहम् ।
इह तु विजयभूमौ द्रष्टुमद्योद्यतास्त्रः
सरभसमहमेको द्रोणपुत्रः स्थितोऽस्मि ॥

२ (अ) नीयेनाभांथी गभे ते भे ससंदर्भे आपी समज्ञावो : ७

(१) हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति ।
(२) सूर्यः स्वभावरुचिमानिव भाति कर्णः ।
(३) उभे बहुमते लोके नास्ति निष्फलता रणे ।
(४) शक्रः खलु मया वञ्चितः ।

(५) नीयेनाभांथी गभे ते भे ससंदर्भे आपी समज्ञावो : ७

(१) दत्तमूल्या इव मे प्राणाः ।
(२) पुरुषरहिता मत्ता नागा भ्रमन्ति यतस्ततः ।
(३) वीरो निहन्ति समरेषु भयं त्यजेति ।
(४) वैरं च विग्रहकथाश्च वयं च नष्टाः ।

૩ ભાસની નાટ્યકલા વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ ઊરુભંગને આધારે દુર્યોધનનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪

- (૧) કર્ણભારમ્ - શીર્ષક
- (૨) પરશુરામના શાપનો વૃત્તાંત
- (૩) ભાસની શૈલી
- (૪) યુદ્ધભૂમિનું વર્ણન

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ બે-ત્રણ વાક્યોમાં લખો : ૧૪

- (૧) કર્ણભારના મંગલશ્લોકમાં કયા દેવતાની સ્તુતિ છે ? તેમના કયા અવતારનો ઉલ્લેખ છે ?
- (૨) કર્ણને આપેલ શાપની અસર વર્ણવો.
- (૩) કર્ણભારનું ભરતવાક્ય જણાવો.
- (૪) શલ્ય ઈન્દ્રને દાન આપવાની ના કહે છે ત્યારે કર્ણ શું જવાબ આપે છે ?
- (૫) ઈન્દ્ર કર્ણને કેવા આશીર્વાદ આપે છે ?
- (૬) ભાસના મહાભારત પર આધારિત નાટકોનાં નામ જણાવો.
- (૭) કર્ણના સારથીનું નામ જણાવો.
- (૮) ઊરુભંગના શરૂઆતમાં આવતા વિષ્કમ્ભકમાં કોનું વર્ણન છે ?
- (૯) દુર્યોધન સ્વર્ગે પ્રયાણ કરતી વખતે ધૃતરાષ્ટ્રને શું કહે છે ?
- (૧૦) અશ્વત્થામાએ કઈ પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી ?
- (૧૧) ભીમ-દુર્યોધનનું ગદાયુદ્ધ કોની-કોની હાજરીમાં થયું ?
- (૧૨) ઊરુભંગનું ભરતવાક્ય જણાવો.